

Об'єктами земельних відносин є землі в межах території України, земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні частки (паї).

Право власності на землю набувається та реалізується на підставі Конституції України, Земельного Кодексу, а також інших законів, що видаються відповідно до них. Земля в Україні може перебувати у приватній, комунальній та державній власності. Земельні ділянки кожної категорії земель, які не надані у власність або користування громадян чи юридичних осіб, можуть перебувати у запасі.

Отже, земля є головним фактором виробництва на сільськогосподарських підприємствах, що не переміщується, обмежений у просторі та різниться за якісними характеристиками та потребує особливого підходу до формування ресурсного забезпечення суб'єктів господарювання в аграрній сфері економіки. Земля має низку особливостей, пов'язаних з її унікальністю як засобу виробництва. За допомогою землеустрою встановлюються норми і правила раціонального використання земельних ресурсів для досягнення максимальних економічних результатів.

Список використаних джерел

1. Бриндзя Г. З. Формування сталого еколого-ландшафтного середовища як основи раціонального землекористування. *Наука й економіка*. 2009. №3(15). Т. 2. С.129-133.

2. Мазурок П.П. Історія економічних учень у запитаннях і відповідях : навч. посіб. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2006. 477 с.

3. Стельмашук А. М. Державне регулювання економіки : навч. посіб. Тернопіль : Економічна думка, 2000. 315 с.

Дмитро Пухкий
студент,

Західноукраїнський національний університет

ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ НА ЗЕМЛЯХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Землями сільськогосподарського призначення визнаються земельні ділянки, які перебувають на праві власності або праві користування у фізичних і юридичних осіб та які відповідно до земельно-кадастрової документації використовуються для потреб сільського господарства або призначені для цієї мети. Чинне земельне законодавство до таких земель відносить:

До земель сільськогосподарського призначення можуть бути віднесені земельні ділянки, які відповідно до земельно-кадастрових документів не передані у власність, не надані в користування громадянам і юридичним особам, але призначені для ведення сільського господарства.

Для кращого землепорядкування на землях сільськогосподарського призначення проводяться реформи, які дозволяють покращити процес

землеустрою . В Україні така реформа почалася в 1990 році і є не завершеною сьогодні. Поділяється ця реформа на п'ять етапів.

з 1990 року по 1992 – роздержавлення і приватизація.

з 1992 року по 1996 – набуття власності на землю.

з 1996 року по 2001 – паювання сільськогосподарських угідь.

з 2001 року по 2020 – організація землекористування.

з 2020 по сьогодні – підготовка до функціонування і впровадження вільного ринку землі.

Також землі сільськогосподарського призначення оцінюються за показниками родючості та відповідно до результатів отримують пріоритетність в певному використанні.

1. Землі, придатні для потреб сільського господарства, повинні надаватися насамперед для сільськогосподарського використання.

2. Визначення земель, придатних для потреб сільського господарства, провадиться на підставі даних державного земельного кадастру.

3. Для будівництва промислових підприємств, об'єктів житлово-комунального господарства, залізниць і автомобільних шляхів, ліній електропередачі та зв'язку, магістральних трубопроводів, а також для інших потреб, не пов'язаних з веденням сільськогосподарського виробництва, надаються переважно несільськогосподарські угіддя або сільськогосподарські угіддя гіршої якості.

4. Лінії електропередачі і зв'язку та інші комунікації проводяться головним чином вздовж шляхів, трас тощо.

У разі розпаду чи ліквідації сільськогосподарських підприємств, установ та організацій землями які були в їхньому використанні розподіляються наступним чином:

1. При ліквідації сільськогосподарських підприємств, установ та організацій переважне право на отримання земельних ділянок поруч з населеними пунктами мають власники земельних часток (паїв), які проживають у цих населених пунктах.

2. Місце розташування земельних ділянок визначається з урахуванням вимог раціональної організації території і компактності землекористування відповідно до землепорядних проектів, які затверджуються зборами власників земельних часток (паїв).

Якщо ж ви працювали чи працюєте в певному фермерському господарстві та хочете приватизувати собі земельну ділянку (пай) ви можете отримати землю середньою площею паю в даному регіоні у користування, якщо ви є громадянином України, але за умови відсутності паю.

Також для жителів сільської місцевості є важливою можливість отримати землю для городу. Перед тим як це зробити варто знати наступне:

–Громадянам або їх об'єднанням із земель державної або комунальної власності можуть надаватися в оренду земельні ділянки для городництва.

– На земельних ділянках, наданих для городництва, закладання багаторічних плодових насаджень, а також спорудження капітальних будівель і споруд не допускається.

– На земельних ділянках, наданих для городництва, можуть бути зведені тимчасові споруди для зберігання інвентарю та захисту від непогоди. Після закінчення строку оренди зазначеної земельної ділянки побудовані тимчасові споруди підлягають знесенню власниками цих споруд за їх рахунок.

Список використаних джерел

1. Черевко Г. Земельні відносини як чинник ефективності використання землі / Г. Черевко, Г. Земляна. [Текст]: навч. посіб. // Аграрна економіка: земельні відносини і використання землі. – 2010. – Т. 3. – № 1–2. – с. 51–58.

2. Гунченко О.В. Теоретико-методичні аспекти оцінки економічної ефективності використання земель сільськогосподарських підприємств / О.В. Гунченко // Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва – 2011 – С.1-8

3. Зінченко О.І. Рослинництво: підручник / О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко; за ред. О.І. Зінченка. – К.: Аграр. освіта, 2001. – 591 с.

3. Розум Р.І., Буряк М.В., Вітровий А. О. Розвиток та встановлення сучасної геодезії, основні вимоги та завдання. Almanahul SWorld Issue 4 Бельцький Государственный Университет «Алеку Руссо» (Молдова) 2020. С.130-134.

Неля Вітрова

судовий експерт

Тернопільський НДЕКЦ МВС

МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ПРОСТОРОВИХ ФАКТОРІВ НА ОЦІНКУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ МЕГАПОЛІСУ

В умовах структурних перетворень в Україні існує нагальна потреба у забезпеченні територіального розвитку міст. Трансформаційні процеси передбачають оновлення парадигми управління земельними відносинами, що обумовлює необхідність застосування сучасної системи земельного адміністрування, у якій взаємодіють функції оцінки та використання земель мегаполісу. Формування геоінформаційного й просторового забезпечення системи земельного адміністрування шляхом застосування інтегральної оцінки впливу просторових факторів на використання земель, визначення напрямів їх моделювання створює передумову територіального розвитку міст у довгостроковій перспективі. Низький розвиток мегаполісів внаслідок неефективного формування, розподілу і використання земель на даний момент спостерігається в Україні.